

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.

Nyiltter sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk, Feigl Gyula

kiadó címére küldendők.

XXIII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
FEIGL GYULA.

26. szám.

Te Deum.

K. S. Gyermekeink szive tele van örömmel. Megindultan, lelkesedve zengik hálaéneküket, hogy a mindenható Isten jóságos keze az iskolai év háttérkövéhez szerencsésen elvezette őket, s most hosszú két hónapra megszabadulnak az iskola kényszerétől s pihenőre térhetnek.

S legalább a legtöbben meg is érdemlik.

Mert a tíz hónapi iskolai munka nehéz fáradtságos. A meglett ember sem dolgozik többet szellemi s testi erejének arányában. Jogos tehát az örömről s méltányosságuk gyermeki szívük sóvárgását a nagy szünidő után. Menjenek, siessenek csak az édes szülők ölelő karjába s élvezzék a fáradtságos munkával jól megérdemelt pihenőt. Az iskola is készségesen bocsátja el őket fegyelmelől. De nem minden aggodalom nélkül.

S ezt nem lehet tőle zokon venni.

A mint a szülő, midőn beiratásra hozza gyermekét, benne életének legdrágább kincsét, napjainak örömét, öregsege támaszát bizza az iskolára, s méltán elvárja, hogy ott a legnagyobb gonddal ápolják, neveljék, elméjét műveljék, szívét nemessé; úgy az iskola is, midőn a gyermeket visszahadja a családnak, bizonyos kívánalmakkal lép fel a szülői házzal szemben. S ez természetes. Mert nem csak a szülő, hanem az iskola is szereti a gyermeket. Az iskolának épen úgy egyedüli célja, mint a szülőnek a gyermekből életrevaló, becsületes érzésű és gondolkodású férfit nevelni. S ha az iskola a szülők törekvését tíz hónapos munkával s mind-

végig tartó szeretettel és lelkesedéssel támogatja, joggal elvárhatja, hogy saját gyermekének érdekében a család is hozzon áldozatot. Mert csak így a család és iskola vállvetett munkájával lesz eredményes a nevelés. S ha a szülői ház támogatására az iskolának folytonosan szüksége van, hogy hivatását betölthesse, különösen a nagy szünidő alatt számít rá, hogy a szülők gondosan óvják mindentől a gyermeket, mi akár lelkére, akár testére káros befolyással lehet.

Különös gondot fordítsanak elsősorban arra, hogy gyermekeik kikkel társalognak. Az iskola falai között meg kellett néznie a tanulóknak, kivel köt barátságot, mert tanító mesterei barátjai szerint ítélték meg. Otthon nem válogat s igen sokszor nem is áll módjában. S mert általában több a rossz mint a jó ezen a világon, igen könnyen jut oly társaságba, a melylyel az érintkezés egy-két hét alatt leronthatja mindazt a jót, a mit benne és rajta az iskola hosszú idő fárasztó munkájával épített. Csak a szülők éber szeme s gyermekeik minden lépését számon kérő gondja mentheti meg őket a rosszak szövetségétől.

S ezt a gondot kéri az iskola a legelső sorban a szülői háztól. De nem pusztán ezt. Rossz társaságba elvégre a szülők akaratával és beleegyezésével nem, csak gondatlanságuk folytán juthat a gyermek. Tán sokkal nagyobb baj az, hogy a legtöbb szülő a vakáció folyamán oly örömei élvezetét is megengedi gyermekének, melyet az iskola határozottan tilt. Így például igen sok szülő egykedvűen nézi, hogy 14—15 éves gyermeke —

dohányzik. Sőt tán kedvét is leli benne. Eszébe sincs számot vetni vele, mily káros hatással van épen a dohányzás a gyermek testi és lelki fejlődésére egyaránt. Az iskolában számtalanszor megmagyarázzák a gyerekeknek, miért tiltja az iskolai törvény a dohányzást. A szülők meg otthon megengedik neki. Kinék higgyen?! Szülői csak nem vesznek neki drága pénzen testi és lelki betegséget! — Vagy nézzük olvasmányait. Tapasztalatból tudjuk, hogy nagyon kevés szülő tesz könyv és könyv között különbséget. Az iskolában csak azt olvashatja a tanuló, a mit az ifjusági könyvtárból, tehát tudásának és szívvilágának megfelelő könyvek közül kap, — otthon mindent szabad. Diplomás ember dicsekedett vele, hogy a fiából, úgy látja, pap lesz, mert folyton a könyveket bujja. Csakugyan akkor is egy könyvbe volt elmélyedve. Odaléptem, kivettem gyermeke kezéből a könyvet, s megnéztem. Ismerős volt előttem a „mű” egy megbízható kritikából: „Finomabb lelkű ember nem olvashatja undor nélkül”. S ha ezen egy példa mellett ne volna ezer meg ezer!

Nem találomra említettem meg ugyan a dohányzást s a rossz könyvek olvasását, ifjuságunk lelki-testi satnyulásának e két fő szülőokát, mely különösen a nagy szünidő alatt szokott nagyobb rombolásokat okozni, de azért korántsem akarom mondani, hogy ezzel felsoroltam mindent, a mitől a szülőknek a nagy szünidő folyamán gyermekeiket óvniok kell. Ám akik gyermekeiket a rajongás elfogultsága nélkül szeretik, azoknak ez egy-két figyelmeztető szó is elég. Azoknak lesz rá gondjuk,

Tárca.

Régi polgáraink.

Kozli: S. M.

(I. Folytatás)

Az 1768. évben felvett polgárok:

Marton János, ide való csizmazsiának fia, lutheranus, irástudó, szücsmesterember.

Rádl János, idevaló bogárnér fia, lutheranus, irástudó, bogárnarmesterember.

Strodler János, sopronyi fiu, katolikus, városi jegyző, a taksa elengedettvén.

Horvath József pozsonyi fiu, katolikus, városi kancellista (irodatiszt), illeték fizetés nélkül.

Sibola János, idevaló varga fia, lutheranus irástudó magyar varga mesterember.

Milhauser János, Horvátzsidányról, ökrös gazda, papista.

Kranicz Mihál Klastromból való. kapás, papista, irástudatlan.

Kis József, előbb zsidó most keresztény és papista, irástudó, kereskedő.

Háderer János, Kóhalomról, irástudó, festő, papista.

Reis Theofil, sopronyi fiu, irástudó szappanfőző mesterember, lutheranus.

Lakatos József, Salomvárról, Zalavármegyéből, irástudó papista borbélymesterember.

Eilenperger Ferenc sopronyi fiu, papista, irástudó nem tudó csapó mesterember.

Gábriel János, Liebingi, sopron megyei fiu ugyan, de szabad, irástudó, papista, szücsmesterember.

Sneider János bécsi ifju, papista, irástudó, óracsináló.

Pauer János, idevaló kapásnak fia, papista, irástudó késcsináló.

Stajner József idevaló kapásnak fia, papista irástudó takács mesterember.

Szikera József nyomtató, prágai ifju, papista, irástudó.

Gertinger János, idevaló fiu, puha agyos mester, lutheranus irástudó.

Krnety János, Radováuzi Zalánvármegyéből való ötvös mesterember, irástudó, lutheranus.

Marhart Mátyás, Roschitz Ausztriából való ifju papista, tabákkal és más aprólékosokkal kereskedő, irástudó.

Valtmayr Károl Vagstadt Felső Sileziában levő városból származó ifju, papista, irástudó, posztönyíró mesterember.

Az 1769. évben felvétettek:

Artner Mátyás ács mesterember Neukirchből Ausztriából való papista irástudó.

Szuzmann József idevaló polgár fia, gerencsérlegény irástudó lutheranus.

Frimel Ferenc, idevaló mesterember fia, kömivespallér, irástudó, lutheranus.

Schlegl Pál, locsmándi fiu, csapólegény, irástudó, lutheranus.

Garay Mihál, idevaló polgár fia, előbb katona, de most gazdaember, irástudó nem tudó papista.

Czetli János, Pörgölin Sopron megyei ifju, szücslegény, papista, irástudó.

Svedt Sebestyén, morvai Freiberg városból, papista posztócsináló, kevés irástudó.

Czeitler András, Würzenburgból származó ifju, papista, esztergályos legény, irástudó.

Az 1770. évben felvettek:

Völfi György, idevaló fiu, posztócsináló legény, lutheranus irástudatlan.

Graff Mihály idevaló fiu, posztócsináló legény, lutheranus, irástudó;

Erhardt József, idevaló polgár fia, papista kevés irástudó;

Szentgyörgyi Samuel, konvertita, kolozsvári Erdélyországból való fiu, irástudó és valamenynyire Deák-ságot tudó, gombkötő legény, Paar György uram jótállására a taksa lefizetésére félévi halasztást kapott.

Khol Pál, idevaló purger (polgár) fia, papista, irástudó kevés tudó.

Smalczl János és Khol János, idevaló purger fia, gazda és tuvarosemberek irástudó nem tudók, papisták.

Patolai Ádám, idevaló purger és gombkötőnek fia, irástudó lutheranus gombkötő mesterlegény.

Rot Mihál, idevaló kapás fia, kapásember, papista irástudó nem tudó.

Karlóvic Imre, Neumarkról való, kereskedő, irástudó nem tudó.

Kohlperger György és Fischer József, mindkettő idevaló kapásnak fia, papisták, irástudók, és kézi munkások.

Khol András idevaló kapás fia, papista irástudó kézi munkás.

Koczor Mihály szücslegény, Koczor György és Marton Ferdinant Hamersmidt János és Vahagy Pál csizmazia legények, a négy első idevaló polgár és mesterember fia, az utolsó pedig idevaló kapásnak fia, lutheranus, irástudók.

Németh József csizmazia legény, papista, Sopron vármegyei Viss helységről való, irástudó nem tudó.

Jagsics Leopold Nemes, Sopron vármegyéből való papista, molnár mesterember, irástudó.

